

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezor, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr.

Za osnanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnika pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovite, da pošiljanje ne premeha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 18.— | Četr leta . . . gld. 8·80
Pol leta . . . „ 6·50 | Jeden mesec . . . 1·10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 80 kr. na četr leta.

Na pošiljanju po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četr leta . . . gld. 4.—

Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . 1·40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne osramo na dotično naročilo.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

V znamenju „kranjske hranilnice“.

Priobčili smo dopis iz Ljubljanske beme ščanskih krogov, v kojem je nekdo, ki ne pozna stare nemčurske klike, zbrane okrog kranjske hranilnice, sprožil misel, da naj bi omenjena hranilnica mestu k nakupu vojaške bolnice pripomogla z neobrestovanim posojilom 500.000 gld.

Bil je to nasvet, od kojega je meščanski dopisnik pričakoval, da se bude ž njim zamazalo nekaj starih grehov stare kranjske hranilnice — če bi ga namreč le-ta vzprejela. Mi, ki kliko, pri kranjski hranilnici vladajočo, do zadaje kosti poznamo, in ki pred vsem predobro vemo, da — in iher hochstehenden Vornehmheit — nikjer ne zataji surovega svojega sovraštva do nas Slovencev, smo dotičnemu dopisu pridejali opazko, da ne verujemo, da bi se nasvetovani projekt dal dognati. Naša krivda torej ni bila velika.

Neki —pp— da je uradnik kranjske hranilnice, se umé samo ob sebi — je na ukaz svojih gospodarjev radi omenjenega našega dopisa v Heinrich-Schweigelnovem listu planil z germanico svojo gorjačo po našem meščanskem dopismiku, in potem tudi po našem listu, ter nss je z veliko ošabnostjo ozmerjal in opsoval, prav kakor bi čakali, da bode nas, kadar za ničesar drugega porabni ne

boden, kranjska hranilnica prevzela mej svoje penzionarje, ter nas preživel, kakor že sedaj mnogo drugih preskrbi in preživi, ki bi drugod za nikako rabo ne bili!

Ta pisar kranjske hranilnice nam predbaciva, da se poslužujemo neumnih sredstev (alberne Mittel), da so naši sodelavci „tiefer veranlagte Zeilenhelfer“ (in on, ubogi revež mora pisati, kadar mu hranilnični gospodje ukažejo, im morda je za to še posebej plačan) in da je to, kar smo pisali „ein hochtrabendes Geschreibsel.“ In to gré tako naprej, ker ti Nemci so na tem polju isto taki, kot njihovi bratci, naši „konservativci“. Vedno jadikujejo, kako surovo da jih napadajo nasprotniki, ali oni sami so v svoji pisavi taki neotesanci, no, kakor je to na primera plačani opričnik kranjske hranilnice, gospod —pp—!

Človek bi menil, da je predlog, da naj da kranjska hranilnica brezobrestno posoji v ta namen, da bi se razširilo Ljubljansko mesto na najlepšem kraju, vsaj vreden, da se resno o njem razgovarjamo, in da se ne vrže v koš, posebno zategadelj ne, ker je denar nabran v kranjski hranilnici prišel po svoji ogromni večini s slovenskih rok. Kdor pa bi pričakoval, da bodo naši Nemci pri tacih prilikah spuščali se v resce razgovore, ta jih slabo pozna, te poštenjake! Če sami kaj zahtevajo, cede se od praviljnosti, ter kričé: mi smo nedolžni, kaj nas boste odirali, mi ničesar ne moremo, če Nemci v Celji ali Mariboru krivčno proti Slovencem postopajo! Iu vse zahtevajo, in obnašajo se, da mora vsak misliti, to so prave ovce, ki Slovencu nikdar ne bodo vode kalile! Taki so pa samo takrat, kadar kaj zahtevajo. Če se pa od njih kaj zahteva, se ovca takoj spremeni v volka, in vsaka kost, ki bi morda odpadla Slovencem, se srdito brani, in za lastno skledo reklamuje!

V kranjski hranilnici najbolj občutimo tisto tujčeve peto, ki tako rada stopa po slovenskih telesih. Naj se reče, kar hoče, ta hranilnica je zavod, ki je zrasel na slovenski zemlji in s slovensko močjo. Ni čuda, če nas peče, ako vidimo, kako se šopirijo Nemci na sedežih, kjer bi morali po vsi pravici Slovenci sedeti, in če bi imeli tisti, ki imajo svoj denar pri hranilnici, kaj govoriti, bi se v hipu pokazalo, da so še dandanes udeležniki po svoji ogromni večini slovenske narodnosti, in da

morda niti pet odstotkov vseh udeležnikov ni nemškega pokolenja. Ali včas temu imajo Nemci kranjsko hranilnico čisto v svojih rokah, in slovenski denar trosijo za smešne, pretirane, nemške namene, tako, da bi človek menil, da kranjska hranilnica nima drugega poklica, nego da zopet pridobi materi Germaniji kranjsko deželo, ki je bila nekdaj nemška, kakor to trdijo nemški skribenti v svoji svetovnoznan površnosti. In temu poklicu hočejo gospodje pri kranjski hranilnici svoj zavod tudi v prihodnje ohraniti, in o tem ni niti govorice, da bi se posvetila kranjska hranilnica namenu, z malo žrtvijo pomoti mestu Ljubljanskemu do razvijanja, ki bi koristilo potem ne samo Slovencem nego tudi Nemcem. Na kaj tacega naši Nemci niti v sanjah ne mislijo, ker bi s tem zgubilo nekaj tisočakov, koje ti ljudje prisvojih ponemčevalnih nakanah kravo potrebujajo! In to je, kar smo hoteli povedati, dasi smo vse to že tudi poprej vedeli, in od gospodov pri kranjski hranilnici bilo je več kot nepotreblno, da so radi tega proti nam spustili svojega pisarčka, da nas je nekoliko oščipal. Po našem mnenju so ravno hranilnični pisarji najmanj poklicani, braniti kranjsko hranilnico, ker se mora soditi, da so najeti. No pa tudi tu velja: Chacun a son goût!

Politični razgled.

Netranje dežele.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Naloge koalicije.

„Deutsche Zeitung“, ki se je šele pred dobrim tednom iz nemško-židovsko-liberalnega glasila prelevila v nemško-nacionalno-antisemitski list, pa dolej še ni imela poguma, pokazati svojega prvega licu zasukala je te dvi rokave in s pestjo zagrozila tistim predzrežem, ki se brez nemško-nacionalnega dovoljenja upajo v mestih z mešanim prebivalstvom ustanavljati za slovanske otroke slovanske šole.

„Deutsche Zeitung“ se sklicuje na Ogersko Gradišče, katero mesto je bilo nekdaj povsem nemško in je sedaj češko, se sklicuje na Opavo in na Tešín, ter se potem s silno jezo zažene proti slovenskim paralelkam na Celjski gimnaziji. Tako ne sme dalje iti, pravi rečeni list. To bi bil lep red, ako bi vsak, komur bi se zljubilo, smel ustanoviti v kakem nemškem mestu nemško šolo in oškoditi nemško posest. Kje si, koalicija? Zakaj jim ne

LISTEK.

Smrt na bojišču.

(Spisal Lev grof Tolstoj; preložil Fran G. Podkrimski.)
Praskukme in Mihajlov sta našla končno vendar nekoliko manj nevaren kraj ter se hotela malo oddahniti. Toda že sta ugledala blisk, ki ja je navdal, nad njima se blesteč, z novim strahom. Že sta čula, kako je kričala straža: „Bomba!“ In nekdo je dostavil: „Vendar bo v bastijo!“

Mihajlov se ozre. Zdi se mu, da svetlo telo prav v centru miruje, predno mu je možno natančno povedati, v katero mer bode zletela bomba. To pa traja samo jeden hip — in hitreje in vedno hitreje se bliža bomba. Že se vidi, kako žarč iz nje na vse strani svežnji ognja, kako blijuje stopljen svinec vedno bližje in razločnejše se čuje strašno sikanje: — bomba pada v sredo batalijou.

„Lezite!“ — zaklical je nek glas.
Popadajo na tla in Praskukme zatisne iz strahu oči. Z zaprtimi očmi pa sliši, da je padla bomba na trda tla prav bližu njega. Boječe po-

sluša; vsaka sekunda se mu dozdeva uro dolga, — toda bomba le ne pogine. Strah njegov je dospel do vrhunca. Pravi si, da se je morda zmotil. Bomba je labko veliko bolj daleč padla, nego si domišljuje! Sikanje je bilo morebiti le v domisljiji tako blizu in razločno. Odpre oči. V svoje zadoščenje zgleda tik sebe Mihajlova. Oba pa vidita v mali oddaljenosti jedne arbine (do $\frac{1}{4}$ m) žarečo bombo, ko se je jela baš trkljati naprej. Smrten strah se polasti Praskukmeja. Strah, ki mu ne dovoli ničesar jasno misliti ali čutiti. Pokrije si obraz z obema rokama in — čaka . . .

Jedna minuta mine in še jedna — svet mislij, načrtov, nād, spominov se drvi skozi njegove vznešljene možjane . . .

„Koga bode umorila? — Li mene? — Mihajlova? — Možno celo oba! — Kam me bo neki zadeba, če si je izbraja ravno mene? V glavo? — To bi bilo slabo, zelo slabo! Bila bi moja smrt — moj konec. Morebiti mi zdobi samó nogo. Dal si jo bom lahko odrezati in vendar bi ostal pri življenju. — Ali pa zadene le Mihajlova? Pravil bom potlej, v kakšni smrtni nevarnosti sva bila oba, — kako sva bila vsikdar složna, — kako sva skupaj

korakala, — skupaj se borila; — kako mi je bil ugrabljen; kako me je njegova kri obrizgnila . . . Oh ne! ni mogoče! — je vzdihnil, „ona je bližje meni kot njemu.“

Nenadoma pa se spomni, da je posodil Mihajlovu dvanaest rubljev. Tudi se spomni starega svojega dolga, katerega bi bil moral že davno povrnati. Te misli mu prežene ciganska popevka, katero je dostikrat in rad pel; katero je pel še na predvečer bitke. — Njegova mladostna ljubav se mu urine v misli. Dekle, katero je nekdaj vroče in živo ljubil, se mu prikaže, odičeno z lila-trakovi (lila mu je bila najljubša barva). — Spomni se moža, ki ga je pred petimi leti razčlanil in kateremu je odpustil, ne da bi se bil nad njim maščeval. In mej vsemi temi mislimi in še neštivilnimi drugimi višlo se je — pred obličjem smrti — kot rdeča nit upanje: „Končno niti poginila ne bo!“

Z zadnjim naporom hoče odpreti oči; tu začuti skozi polzaprete trepalnice pred obrazom rudeč plamen in hkrati silno bolečino v prsib. Pokonci skoči — steče na slepo srčo nekoliko naprej — spotakne se ob sabljo in pada.

„Hvala Bogu,“ — si misli — „da sem samó

hitih na pomoč, gospodom Nemcem. Moglo bi se ugovarjati, da delajo tako tudi Nemci v slovanskih krajih, kjer lové slovanske otroke v svoje nemäke šole, dočim se v slovanskih šolah nabajajo samo slovanski otroci, a „Deutsche Zeitung“ pravi, da ta ugovor ne velja. In zakaj ne? Ker je imel historični razvoj Avstrije to posledico, da se je prebivalstvo mnogih mest v slovanskih krajih posemčilo, dočim ni nikjer slovanskega mesta z nemško okolico. V takih nemških mestih s slovansko okolico paralizujejo Nemci slovanski pritisk z nasilnim germanizovanjem in zato se upirajo vsemu, kar bi moglo količaj skoditi njih germanizovanju. To je tudi povod, da se tako kriči zoper slovenske paraleke v Celji, in zoper to nevarnost kljče „Deutsche Zeitung“ na pomoč koalicijo, češ, da je nje prva naloga, varovati to posest Nemcov.

Gališki Malorusi.

Glasilo neodvisne maloruske stranke „Haličanin“ predlaga, naj se tekom meseca avgusta predi shod vseh opozicijskih frakcij maloruskih. Ta shod naj bi izdelal posebno spomenico v razmerah maloruskega naroda na Gališkem ter jo po posebni deputaciji dal izročiti cesarju, kadar pride obiskat deželno razstavo v Lvovu. Opozicionalna stranka s posl. Romančukom na čelu deluje energično na združenje vseh opozicijskih frakcij, da se posreči rečeni shod.

Hrvatski ban.

„Hrvatska“ javlja iz popolnoma zanesljivega vira, da vprašanje o odstopu hrvatskega bana grofa Khuena-Hedervaryja še vedno ni rešeno, ampak le nje rešitev odložena do jeseni. Ali bo ban kar jednostavno odstopil ali po oni „promoveatur ut amo-veatur“ — tega „Hrvatska“ ne ve povedati, da pa tekmo prihodne zime odstopi, o tem nič ne dvomi.

Cerkvenopolitične razmere na Oggerskem.

Kardinal Vasvary se je z ogersko vlado porazumel. To je bistvo daljšega komunikácia, kateri je priobčila „Corr. de Hongrie“. Tu se pravi, da se primas in dubovčina ne bo več upirala cerkvenopolitičnim predlogam, če jih cesar sankcionira in da ne bo podpiral usnjodločnejših nasprotnikov teh predlogov, gorečih katolikov grofov Ferdinand Zichyja in Morica Esterhazyja, češ, da nista sposobna za voditelja konservativne stranke. Resnica pa je, da sta ta dva grofa tudi drugim narodom kolikor toliko pravična in da jih primas Vasvary kot fanatičen Madjar zategadelj neče podpirati.

Vnanje države.

Bolgarska.

Dunajski diplomatični krogi se po pravici boje, da se jim Bolgarska izvije iz rok. Ako bi si Koburžan pridobil priznanje Rusije, ne da bi za to moral opustiti trovezno in protirusko politiko, to bi jim seveda zelo ugajalo, ustavlja se pa temu, da bi se Bolgarska približala Rusiji in opustila svojo dosedjanjo protirusko politiko. Javili smo že, da se je v tem zmislu oglašil „Pester Lloyd“, a tudi Koburžanu ni všeč, da so se začeli bolgarski rusofili tako krepko gibati. Vlada bolgarska neče, da bi se na Dunaji mislilo, da soglaša s tistimi, ki hočejo za vsako ceno porazumlenja z Rusijo. V svojem listu „Svobodno Slovo“ pravi, da vodja rusofilov, ki je v Peterburškem „Svetu“ razvil svoj program, ni tega storil s privoljenjem vlade in prihaja potem neko pismo voditelja Cankovljeve stranke, Petra Stančeva, v katerem pismu pravi Stančev, da z odstranjencem Stambulova še ni rešeno bolgarsko vprašanje, ker se mora tudi Koburžan odstraniti in da naj Rusija določi, kdo bodi vladar Bolgarski. „Svobodno Slovo“ pravi, da bi to prouzročilo revolucijo. — Faktično so razmere na Bolgarskem jako kritične. Rusofili upajo, da dobe večino v zbornici, Koburžan pa bi rad imel poslušno večino, ki bi perhorescirala porazumlenje z Rusijo in se le njemu pokoravala — take pa iz lepa ne bo dobiti in zato je situacija zanj kaj nevarna.

lahko ranjen!“ In skuša si potipati prsi, ali zapazi, da so mu roke nekam težke in nepremakljive — ne more jih ni dvigniti. Zdi se mu, da mu stiska nekaj glavo. Pred njim tekajo vojaci gori in dol; on pa jih šteje mehanično: „Jeden — dva — trije vojaci — in tu — — častnik z zloženim plaščem.“

Svetla luč ga oslepi za hip. „S čim je neki sedaj le sovražnik ustrelil?“ — je premišljal. „S topičem ali s topom? — Izvestno s topom. Ob, giej, še vedno streljajo in tu prihaja še več vojakov: pet — šest — sedem mož.“

Boji, da bi ga vojaci, ki se zbirajo v vedno večjem številu okoli njega, ne pohodili in pomandrali. Poklicati jih hoče ter jim povedati, da je le labko ranjen, a usta so mu suha in jezik se drži neba. Strašno ga žeja in nepopisno bi rad pil. Neka mokrota pa mu curlja čez prsi — je li voda? Je li — kri?!

„Gotovo sem se prej pri padcu udaril do krvi,“ — se tolaži sam; strah pa, da bi ga pohodili, se mu večja bolj in bolj. Zbere torej vso svojo moč k vzkliku: „Nesite me proč!“

(Konec prih.)

Italijanski anarchisti.

Vlada se skrbao pripravlja, da zamore čim prej izkoristiti zoper anarchisti sklenjeni zakon. K temu je malo pripomogel škandalozni izid pravde zoper Rimsko banko, kajti ves svet je v tem jedini, da oproščeni zatoženci in njih sodniki niso nič boljši, kakor anarchisti. Vlada je poslala posebno komisijo, da izbere nekaj otokov v Rudečem morju, kjer se bodo „anarchisti“ naseljevali. Komisija je že našla nekaj otokov. Dokler se tam ne preskrbi, kar treba za bivanje in nadzorovanje deportiranec, jih pošilja vlada v Ameriko.

Dopisi.

Iz Ilirske Bistrice, 30. julija. [Izv. dop.]

(Naše gasilno društvo.) Poročal sem Vam o svojem času, da se za našo okolico namerava vendar že ustanoviti toli potrebno gasilno društvo. Res, stal je mnogo truda, predno smo dosegli svoj namen. Prva ovira je bila, da nam deželna vlada zaradi neke malenkosti ni potrdila pravil. Začasni odbor je potem v tukajšnjo čitalnico sklical občni zbor, na katerem so se pravila premenila. Ta premenjena pravila je vlada pred kratkim potrdila. Osnovalni odbor je na to sklical za nedeljo dne 29. t. m. v Trnovo občni zbor. Zborovanja se je udeležilo mnogo občinstva, posebno iz Trnovega. Že iz tega je razvidno, da ljudstvo sploh hrepeni po tem, res potrebnem društvu. Zborovanje je otvoril predsednik osnovальнega odbora gospod okrajni sodnik Kovač. Pozdravil je navzočnike ter izrazil svoje veselje nad obilno udeležbo. Svoj govor je sklenil s željo, naj bi mlado podjetje uspevalo v slogi in požrtvovalnosti. Nato je gospod učitelj Davorin Judnič prečital pravila, ter dodal tu in tam potrebna pojasnila. Končno je osnovalni odbor predlagal, kateri gospodje naj se v odbor volijo. Ker bodo dela obe občini Trnovo i Bistrica skupno delovali, volila se je polovica gospodov iz Bistrike v zbor in polovica iz Trnovega. Sedež društva boste Bistrica, bodisi da stanuje načelnik v Trnovem ali v Bistrici. Za načelnika bil je izvoljen gospod župan Trnovski Ivan Urbančič, njegov namestnik za Bistrico je gospod Anton Žoidarščič in za Trnovo gospod Ivan Valenčič. Poveljni jezik boste izključno slovenski. Mlademu društvu želimo mnogo uspeha. — Ravno isti dan je imela tukajšnja podružnica sv. Cirila in Metoda v gostilni „Jelovšek“ svoje zborovanje in volitev predsednika. Gospod dekan Ivan Vesel, nje predsednik, je pozdravil došlece, ter razjasnil stanje družbe sv. Cirila in Metoda in nje požrtvovalno delovanje, posebno na obalah Primorja ter na mejah koroških. Po sporočilih odbornikov in tajnikovih je bila volitev odbora. Predsednik je bil zoper jednoglasno izvoljen gospod dekan Ivan Vesel, odbornik gospod notar Rabný in tajnik gospod Ivan Valenčič. L.

Domače stvari.

(Veleučno darilo za „Narodni dom“) v Ljubljani izročil je uredništvu našega lista visokocenjeni slovenski rodoljub g. Fran Kalister, veletržec v Trstu, namreč 2000 kron (t. j. tisoč goldinarjev). Ko z najtoplejšo zahvalo beležimo ta novi dokaz sijajnega rodoljubja, izrekamo željo, da nam Bog ohrani še dolgo vzglednega slovenskega rodoljuba! Naj bi našel mnogo posnemovalcev mej imovitim slovenskimi narodnjaki!

(Deželnozborske volitve na Goriškem.) Volitev dveh deželnih poslancev namesto prof. Čerina in dra. Andreja Lisjaka, ki sta mandata odložila, je določena na dan 27. in 28. avgusta. Dan 27. avgusta volijo kmetske občine Gorica Kanal-Ajdovščina, katere je zastopal profesor Čerin, dan 28. avgusta pa veleposestniki, katere je zastopal dr. Lisjak. Kandidata za ta dva mandata se nista postavljena.

(Volitve na Koroškem.) Na Koroškem se bodeta v kratkem volila dva državnozborska poslanca in sicer v okrajih Špital - Št. Mohor in Št. Vid Wolfsberg. V teh dveh okrajih je le malo Slovencev, menda ne dosti več kakor nemških kandidatov. V Št. Mohorskem okraju so štiri slovenske občine, ki volijo skupaj 13 volilnih mož, v drugem okraju pa je slovenska samo občina Dravograd, ki voli štiri volilne može. Koroški Slovenci so sklenili, glasovati za nemškokonservativna kandidata v obeh okrajih. Ker so levitarji in nacionalci silno razcepjeni, se prav lahko primeri, da odločijo slovenski glasovi. Tudi vodja nemških nacionalcev profesor Steinwender je to izračunal in zato je na volilinem shodu v Št. Mohoru lovil Slovence za svojo stranko.

In s čim? Pripovedoval je, da bode tudi njim, slovenskim kmetom, prav prišlo, kar bo on pridobil za kmetje. No, ko bi kmetje na to čakali, kar jih pridobi zmeleni Steinwender, ki sam ne ve kaj hoče, bi vasi prišli na beraško palico.

— (Pazinski glavar vitez Schwarz.) Po famoznih volitvah v Pazinsko mestno upravo, pri katerih je vitez Schwarz kolikor mogoče upival, ter tako laški stranki pridobil večino 13 glasov, razglasilo se je z vso gotovostjo, da je okrajni glavar Schwarz prestavljen v Trst. To se veda vitezu ni bilo po volji. Oločil je, se z vsemi mogočnimi sredstvi temu premeščenu protiviti.

V ta namen je naprosil laške poslance, da so bolidi od Petra do Pavla s prošajo, da bi se Schwarz pustil še nekaj mesecev v Pazinu. Sam vitez pa je delal na svojo roko. Dal si je namreč na predvečer svojega godu v Pazinu napraviti razsvetljavo, na godovni dan so pa prihajale laške deputacije mučestitat, za kar se je on s solzami v očeh ganljivo zahvaljeval. Da bi pa vsa komedija imela več uspeha, pozvalo se je v deputacije nekaj hrvatskih izdajic kmetskega rodu, napravilo se je za dobro plačo po noti na gridih Pazinske okolice par kresov, da se je potem moglo pisati v laške časopise: tudi kmetje ga hočejo v Pazinu imeti. — In res so novice vladu v tem smislu poročale. Naj pa na vse to še kdo reče, da vitez Schwarz ni pri kako zdravi pameti!

— (Osobne vesti.) Minuli mesec je stopil v zasluzeni pokoj učitelj veronauka in slovenštine na Goriški gimnaziji in slovenski pisatelj Monsignor Andrej Marušič, ki je 40 let služboval na tem zavodu. Prejšnja leta je bil prof. Marušič deželnini poslanec v Goriškem dež. zboru, nad 25 let pa je član dež. šolskega sveta Goriškega. — Bivši župan Goriški dr. Maurovič je dobil red železne krone III. razreda, — Davkar g. Viljem Kokail v Velikovcu je imenovan glavnim davčnim kontrolorjem v področju fin. vodstva v Celovcu.

— (Odkritje Cigaletovega spomenika) na Črnem Vrhу pri Idriji bo 26. avgusta, ne pa 19. avgusta, kakor se je poročalo, ker obhaja tedaj „Delavsko bralno društvo“ v Idriji svojo desetletnico. Obširnejši program se bo še priobčil.

— (Nemšk junak.) Včeraj dne 31. julija t. l. vršila se je pred c. kr. za m. deleg. okrajnim sodiščem v Ljubljani kazenska razprava, katera je v živih barvah razkrila trhijost ljubljanske nemške kulture. — Obtožen je bil nemški turner Maks Andretto, sin meščanske rodbine in korespondent pri neki prvi nemški Ljubljanski firmi, da je v noči od 14. na 15. julija v kavarni Ljubljanskega „Casino“ napadel slovenskega gledališkega igralca gosp. Ivana Sturma, ki je bil tja prišel z gosp. Fr. Oreškom, mu strgal Slavčovo čepico raz glavo, čepico zmečkal in g. Sturma z nešlavnimi besedami razčašil. Obtoženec Andretto zahteva, češ, da ne razume zadosti slovenski, naj se obravnava vrši nemški, na kar mu sodnik opomni, da mu bode vse v nemščino pretolmačil. Nato se zagovarja smehljaje, da večinoma ni kriv in da bode dokazali, da je tukaj velika pomota, prizna sicer, da je čepico res gosp. Sturm raz glavo snel, da pa sedaj ne ve, kam je ta čepica prešla. Zasišane 3 priče so razjasnile kako mično ponocno dogodbico, kakor se je vršila tisto moč: Gg. Sturm in Orešek prišla sta v kavarno „Casino“, ne sluteč, da se tam nahaja družba nemških „turnerjev“. Imela sta na glavi nove lične čepice društva „Slavč“. Komaj sta ustopila, prikaže se Maks Andretto in pravi: „Wie können Sie mit einer solchen Schmafumütze in dieses Lokal hineinkommen? Stecken Sie die Mütze in den Sack“. Na to je g. Sturm odgovoril: „Wenn sich die Herren darüber aufhalten, so gehe ich lieber hinaus.“ Omenjena dva gospoda sta hotela mirno oditi ali družba nemških „turnerjev“ šla je za njima in na verandi strgal je M. Andretto g. Sturm čepico raz glavo, jo zmečkal in rekel: „Wie können Sie mit einer so elendigen Schmafumütze herumgehen, Sie Lausker!“ Zmečkano čepico ponudil je potem g. Sturm nazaj, ta je pa ni hotel vzeti ker je bila zmečkana in nizkor več za rabo ter je moral iti v dežu razoglav domov. Konečno ga je bil Maks Andretto še vprasil, koliko zahteva za to čepico in ko se mu je reklo, da bode veljala 5 gld., rekel je, da ničesar ne plača. Obtoženec Andretto vprašan, kaj ima na to odgovoriti, se vede kako ravnuočno brez vsakega kesanja in hoče deloma kričo zavratno.

čati na svoje pojdeš od nemških „turnerjev“, konično še taji, da bi bil on vprašal za vrednost čeprice in le pravi, da je njegov brat tako vprašal in potem rekel gosp. Šturm: „Ja, Sie bekommst 10 gld. auf den Kopf!“ Vse priče so dokazale, da gg. Šturm in Orehek nista nikakor provocirala in se popolnoma mirno vedla. Po končanem dokazovanji predlagal je državni funkcionar, da naj se obtoženec kaznuje zaradi hudobnega poškodovanja tuje lastnine; zastopnik obtožiteljev izjavil je, da je za omikanega človeka, kakor bi prav lahko bil obtoženi Andretto, prava stamota, ako se tako eurovo obnaša, tembolj, ker ga ni nikdo provociral. — Povdralj je, da so junaki take vrste zelo nevarni, ker lahko zastrupijo velike prepire in pretepe, kateri konečno razburkajo celo politične valove. Treba je, da se take ljudi ostro z zaporum kaznuje, ker drugače jim ni priti do živega. Obtoženec Andretto ni imel niti jedne besedice, da bi se opravičil. Sodnik je razglasil razsodbo, da je Maks Andretto kriv hudobnega poškodovanja tuje lastnine in razvaljenja časti, da zanj ne govore nikake olajšavne okoliščine ter ga odsodil na globo 25 gld., eventuelno na petnaestni zapor. Obtožitelj gosp. Šturm oglašil je takoj pritožbo zoper razsodbo, posebno zaradi neprimerno majhne kazni. Mej obravnavo naučil se je obtoženec tako čudovito hitro slovenski, da je slovenski govoreče priče prav dobro razumel in jim ugovarjal in zapustila ga je popolnoma želja, slišati pravdo še nemški. Tako se je gosp. Andretto vsaj slovenskemu jeziku priučil; nam je pa podal s svojim junaškim obnašanjem vzorec nemškega „turnerja“ in vzorec nemške kulture, katera se naj nam Slovencem v prihodnje ne ponuja več tako toplo.

— (Mestna branilnica Ljubljanska.) Meseca julija 1894 uložilo je v mestno branilnico Ljubljansko 594 strank 180.461 gld. 93 kr., 562 strank pa vzdignilo 176.489 gld. 86 kr.

— (Šolska poročila.) Z včerajšnjim dnevom sta sklenili c. kr. obrtni strokovni šoli za obdelovanje lesa in za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani šolsko leto. Letnemu izvestju, katero je izdal ravnatelj gosp. Ivan Šubic, povzamemo nastopno: Strokovno šolo za lesno obrt je obiskovalo 59 rednih učencev in hospitantov v 4 letnikih, javno risarsko šolo pa 50, skupaj torej 109 frekventantov. Povoljen uspeh je doseglo rednih učencev 37, nepovoljen 2, izpit ponavljajo 4, neizpršani so ostali 3, odhodno izpričevalo jih je doblo 6. Po narodnosti je bilo 57 Slovencev in 2 Nemca, mej rednimi učenci po veri vsi katoličani. Iz Ljubljane jih je bilo 13, sicer iz Kranjske 41, iz drugih krajev 5. Obiskovalci javne risarske šole so pripadali 12 raznim obrtom.

— Strokovno šolo za umetno vezenje in šivanje čipek je obiskovalo v 3 razredih skupaj 35 rednih učenk, koncem šolskega leta jih je ostalo 29. Vseh vpisanih hospitantinj je bilo 22, vseh vpišanih obiskovalk 57. Povoljni uspeh je imelo 24 rednih učenk, neopovoljen 1, ponavlja izpit 1, neklassifikovane 3. Mej vsemi obiskovalkami je bilo 44 Slovenc, 11 Nemk, 1 Poljakinja in 1 Italijanka; iz Ljubljane jih je bilo 27, sicer s Kranjskega 20, iz drugih krajev 10; po veri raznega protestantovke vse katoličanke. Na obeh zavodih je poučevalo skupaj 16 učnih moči in sicer: g. ravnatelj, 7 strokovnih učiteljev, 3 strokovne učiteljice, 2 pomožna učitelja duhovnika za veronauk, 1 učitelj risanja in dva delovodji. Izvestje prima podobo starinskega lesenega stropa iz 1. 1638 v Kranji in kratek popis.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marije Ponikvar omožene Florijančič v Ljubljani, tretjina posestva v Žužemberku, cenjena 116 gld. 66 novč., dne 7. avgusta in 4. septembra v Žužemberku.

Ive Prusa zemljiče v Draščici, cenjeno 1227 gld., (prestavljen), dne 17. avgusta v Metliko. Josipa Renko-ta posestvo v Brdcih, cenjeno 3844 gld., dne 20. avgusta in 21. septembra v Ilirske Bistrici.

Jakoba Trauna premično blago na Glincah, cenjeno 8251 gld. 44 novč., dne 20. avgusta in 3. septembra na Glineah po m. d. okr. sodišči v Ljubljani.

Janeza Furlana posestvo v Cerknici, kupljeno po Urši Furlan, cenjeno 2243 gld., potom relicitacije, dne 20. avgusta v Cerknici.

Antona Gerbeca posestvo v Verbicah, cenjeno 529 gld., dne 20. avgusta in 21. septembra v Ilirske Bistrici.

Urša Lužar zemljišče v Lužarjih, cenjeno 1180 gld. (ponovljeno) dne 21. avgusta v Velikih Laščah.

Valentina Jerina posestvo v Čolnišah, (ponovljeno), dne 21. avgusta in 21. septembra v Litiji.

Matije Broveta posestvo v Zagorji, (ponovljeno), dne 21. avgusta in 21. septembra v Litiji.

Matija Broveta posestvo v Zagorji ob Savi, cenjeno 5600 gld., dne 21. avgusta in 21. septembra v Litiji.

Martina in Nža Zaggar posestvo v Vasi, cenjeno 720 gld., dne 22. avgusta in 26. septembra v Kočevji.

Jožefa Delača v Noviseli polovica posestva, cenjena 933 gld. in pritikline cenjene 55 gld., dne 22. avgusta in 19. septembra v Kočevji.

Jakoba Novaka posestvo v Gornjem Vremu, cenjeno 634 gld., dne 22. avgusta in 22. septembra v Senožečah.

Jakoba Mlakarja zemljišče v Igi Vasi, cenjeno 5495 gld., dne 22. avgusta v drugič v Ložu.

Razpis del: Za uravnavo Save in brežnih varstvenih zgradb in sicer 1.) V delni proggi Tacen, Črnuški most, Št. Jakob (v skupnem znesku 740 000 gld.) za prvo leto določenih zgradb v znesku 56.150 gld. 2.) v rečni proggi Litija-Sava pri Ponošu v znesku 5800 gld. Ofertna obravnavna dne 14. avgusta zjutraj ob 10. uri, do katerega časa je vložiti ponudbe pri deželnem predsedstvu v Ljubljani.

Zahvala.

V sporazumljjeni s krajnim šolskim svetom se šolsko vodstvo lepo zahvaljuje tukajšnjim podružnicim Ciril-Metodove družbe, ki je šoli izročila 68 knjižic za šolska darila, in ravno tako tudi vč. gospodu J. Seigerschmiedu, ki je z lepimi darili še posebej obdaril tiste učence, ki so se posebno pridno učili veronauka. Vsem dobrotnikom šole naj Bog povrne!

V Kostanjevici, dne 30. julija 1894.

Šolsko vodstvo.

Umrli so v Ljubljani:

28. julija: Jožef Pipan, ekspedientov sin, 7 mesecev, Streliško ulice št. 11.

29. julija: Gizela Zaje, črevljarjeva hči, 16 let, Gosподske ulice št. 9.

31. julija: Viljem Mayr, lekarnar, 64 let, Sv. Petra cesta št. 2. — Frančiška Rapuž, delavčeva žena, 35 let, Trnovski pristan št. 15.

V deželni bolnici:

27. julija: Fran Kermec, delavec, 18 let.

29. julija: Franca Kersnik, delavka, 40 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Moč krina v mm.
31. julija	7. zjutraj	733.0 mm.	17.6°C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	732.2 mm.	25.7°C	sl. zah.	d. jas.	
	9. zvečer	732.9 mm.	16.4°C	sl. zah.	d. jas.	

Srednja temperatura 19.9°, za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 1. avgusta t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 . 40
Avstrijska zlata renta	122 . 50
Avstrijska kronska renta 4%	97 . 70
Ogerska zlata renta 4%	121 . 55
Ogerska kronska renta 4%	95 . 95
Avstro-ogrske bančne delnice	1008 . —
Kreditne delnice	362 . 40
London vista	124 . 70
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 . 07½
20 mark	12 . 21
20 frankov	9 . 91
Italijanski bankovci	44 . 30
C. kr. cekini	5 . 89

Dne 31. julija t. l.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	149 gld. — kr
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld..	197 . 25
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld..	127 . 20
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	122 . 60
Kreditne srečke po 100 gld..	197 . —
Ljubljanske srečke	24 . 50
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 . 50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld..	163 . 50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	310 . 50
Papirnatи rubelj	1 . 33½

Izdajatelj in odgovorni uredač: Josip Noll.

Turjenega sedlarskega pomočnika

vzprejme takoj pod ugodnimi pogoji Luku Lenarčič, sedlar v Dolenjem Logatu. (826—1)

V najem se prevzame prodajalnica na deželi z vso opravo. (818—2)
Ponudbe vzprejemo upravnosti "Slov. Naroda".

Gostilna

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 5 se odda z dnem 1. novembrom 1894.

Več se izvē ravno tam v pekarji. (784—3)

Ravnokar izšla in je v zalogi pri meni:

Nemško-slovenska pravna terminologija

uredil dr. Janko Babnik.

Broširana 8 gld. 50 kr., vezana 4 gld.

KOLO

sbirka izabranih hrvatsko-slov. mužkih sborova.

Broširano 1 gld. 50 kr., po pošti 1 gld. 65 kr.

Rosenknospen-Walzer

za glasovir, dvoročno, od Ane pl. Jabornegg-Altenfels. — Cena 90 kr., po pošti 93 kr.

Z velespoštovanjem (804—3)

J. Giontini

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Zahvala.

Sklep šolskega leta praznovala je Šišenska šolska mlinina (broječa nad 160 glav) z zahvalno sv. mašo na Rožniku in imela po em šolsko veselico na Drenikovem vrhu. V ta namen podarila je firma bratje Kosler 75 litrov piva, gospa Ana Knežević ves kruh, velenec in predsednik krajnemu šolskemu svetu gospod J. C. Juvarčič in posestnik gospod Jakob Matijan pa sta plačala zajtraj 50 ubožnejšim otrokom. Vsem tem blagim dobrotnikom in prijeteljem šolske mladine izreka podpisancem tem potom najtoplejšo zahvalo.

Ob jednem tudi vsa čast in zahvala gospodu Fr. Kavšeku, župani Spodnje Šiške, kateri je otrokom svoje občine zadnji šolski dan izplačal nagrado za nabранo hrošće ter jim s tem napravil mnogo veselja.

V Šiški, 31. julija 1894.

Anton Javoršek,
šolski voditelj.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1894.

Nastopno omenjeni prihajači in odhajalični čas osnačeni so s srednjoevropskim časom. Srednjoevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 19. ur 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čas Selthal v Ausses, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curili, Genova, Pariz, Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Eger, Karlove varo, Francovce varo, Prago, Lipa, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. ur 7 min. zjutraj močani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čas Selthal v Ausses, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curili, Genova, Pariz, Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Eger, Francovce varo, Karlove varo, Prago, Lipa, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. ur 11 min. dopoldne močani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 12. ur 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 4. ur 14 min. popoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čas Selthal v Ausses, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregenz, Curili, Genova, Pariz, Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine varo, Eger, Francovce varo, Karlove varo, Prago, Lipa, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. ur 30 min. zvečer močani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. ur 53 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prago, Francovce varo, Karlovih varo, Eger, Marijine varo, Planja, Budejovic, Solnograd, Lince, Steyr, Gmunden, Ischl, Ausses, Pariz, Genevo, Curili, Bregenz, Inomost, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzensfeste, Trbiž.

Ob 8. ur 6 min. zjutraj močani vlak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prago, Francovce varo, Karlovih varo, Eger, Marijine varo, Planja, Budejovic, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz, Genevo, Curili, Bregenz, Inomost, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Pontabil, Trbiž.

Ob 8. ur 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prago, Francovce varo, Karlovih varo, Eger, Marijine varo, Planja, Budejovic, Solnograd, Lince, Steyr, Pariz, Genevo, Curili, Bregenz, Inomost, Zella na Jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovec, Franzensfeste, Pontabil, Trbiž.

Ob 8. ur 32 min. zvečer močani vlak z Dunaja via Amstetten, Lipa, Prago, Celovca, Pontabil, Trbiž.

Ob 9. ur 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Celovca, Pontabil, Trbiž.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. ur 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. " 05 " popoludne " "